

Överheten kräver: Bli privat!

Att bli "utsatt på anbud"

Att »bli privat» har alltid haft en mycket negativ klang för mig. Det beror på alla skrivarkurser jag har gått. Där är det inte bra att »bli privat». Att vara för privat på en skrivarkurs innebär inte att man stänger in sig med kursledaren i något lämpligt utrymme. Nej, det har inget med privatliv att göra, det handlar om textkritik. Att vara personlig i en text är bra, gärna mycket personlig – men, där går en knivskarp gräns som man inte får passera, då man plötsligt blir privat, och då blir det man skriver rätt ointressant för andra.

Det som är djupt personligt blir också mycket allmängiltigt, brukar Staffan Söderblom, poet och karismatisk lärare säga. Men det som är djupt privat intresserar bara mig och min terapeut.

Men vad betyder privat och personligt i sjukvården?

Svenska distriktsläkare är inte personliga läser man här och var. Det är klart att när man är uppväxt med vårdlag och team som rättesnöre tappar man kanske känslan för det där med att vara personlig.

På en del vårdcentraler har jag också upplevt en stark irritation över patienter som är besvärliga och inte låter sig placeras i lämpliga lediga hål i doktorers scheman, utan envisas med att ha personliga krav: De vill gå till sin egen doktor. De kan vänta på tid, men de vill ha just sin doktor.

Det kan ju faktiskt tolkas som att patienten tror att han/hon är nåt, och att doktorn är nåt och att de tillsammans har nåt som är nåt. Sånt kan rentav verka provocerande. Sjukvården har ju traditionellt en hierarki och uppbyggnad som kan påminna om militär verksamhet och ett kollektivt synsätt där vi alla är små soldater i sjukvårdens tjänst; om en av oss stupar kan nästa bara plocka

upp hans/hennes rock och fortsätta och ingen märker någon skillnad.

Och nu ska vi plötsligt »bli privata». Det är ett krav från överheten att vi SKA bli privata. Och det kravet kan man inte tillbakavisa genom att svara »Nej tack, inte privat men gärna personlig».

Att bli »utsatt på anbud» är en märklig upplevelse. Några köpslår om ens arbetskraft, och lägstbjudande vinner. På vår vårdcentral har vi varit till salu ett år nu, och vi börjar tro att ingen vill ha oss. Och varför skulle någon vilja det, vi vill ju inte ha oss själva en gång ...

När man arbetar på en vårdcentral och plötsligt får direktiv att »bli privat» känns det som att få order från sektledaren om massgifttermål. Där har man gått och harvat med sina arbetskamrater, ibland har det varit bra, ibland dåligt men i stort sett tuffar det på, och så plötsligt tvingas man titta på varandra och konstatera att man vill inte ha varandra på DET sättet. Och sen börjar folk sluta i strid ström, för när fjällen liksom fallit från ens ögon finns det inget som håller en kvar.

Männen är i det läget de som ger sig av först. Vi kvinnor, i alla fall i min generation, är mer vana vid att gå och vänta på att bli uppbyggda, så vi väntar. Och om vi inte gillar den som till slut bjuder upp? Ja, då är det som på danser på den gamla goda tiden: Förbjudet att nobba. Antingen dansar man eller också kan man lämna lokalen, även om det är ens favoritställe. Om man gillar den som bjuder upp eller ej betyder ingenting. Skillnaden är att i danslokalen hinner man se vilka som är på väg åt ens håll och vidta motåtgärder, som att snabbt gå till toaletten.

När man är »utsatt» är de potentiella nya ägarna lika beslöjade som kvinnorna i Afghanistan under hela för-

KRÖNIKÖR

MARIA OHLSSON
distriktsläkare, Saltsjö-Boo

handlingsproceduren, och den är lång. Det är JÄTTEHEMLIGT vilka som lagt anbud säger de som förhandlar om oss. Om vi sliter slöjan av dem kommer EU och kastar en fatwa över oss!

Ja, kära nån, nåt sånt vill vi ju inte vara skuld till så vi jobbar väl på och försöker att i arbetet vara personliga medan vi avvaktar det privata. Bli man desperat får man väl annonsera under personligt: Privat ägare sökes, gärna personlig men helst inte privat. •